

Budapest, 2020. november 24.

....

a Fővárosi Közgyűlés tagja

Tisztelt!

Köszönettel fogadtuk, hogy a Fővárosi Közgyűlés úgy döntött, Budapestért Díjban részesíti a Levegő Munkacsoportot. Különösen megtisztelő számunkra, hogy a Közgyűlés ezt a döntését ellenszavazat és tartózkodás nélkül hozta meg.

A Levegő Munkacsoport Elnöksége azonban úgy határozott, hogy a díjat most nem vesszük át. Ennek indokai következnek.

A Levegő Munkacsoport több mint három évtizede dolgozik Budapest tiszta levegőjéért, azért, hogy minél kevesebben betegedjenek meg, illetve veszítsék idő előtt az életüket a szennyezett levegő miatt. Sajnos azonban egyre távolabb kerülünk ettől a céltól. A légszennyezettség mértéke rendszeresen meghaladja az egészségügyi határértékeket.¹ (Azokat a határértéket, amelyek esetenként jóval magasabbak annál, mint amelyeket az Egészségügyi Világszervezet ajánl.²) A Levegő Munkacsoport és a Greenpeace mérései³ pedig arra utalnak, hogy a helyzet sokkal rosszabb annál, mint amit a hivatalos mérőállomások mutatnak.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség adatai⁴ szerint Magyarországon évente több mint 13 ezren halnak meg idő előtt a légszennyezettség következtében és ezek az emberek átlagosan több mint 10 évet veszítenek az életükből. Lakosságarányosan számítva, Budapesten mintegy 2500 ember korai halálát okozza a rossz levegő. Az asztmás gyermekek száma évről évre növekszik, 2001 és 2017 között megkétszereződött a fővárosunkban.⁵

¹ Tényleg javul Budapest levegőminősége?

https://levegomunkacsoport.blog.hu/2019/11/04/tenyleg_javul_budapest_levegominosege

² Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint továbbra is gond a koromkibocsátás,

<https://www.levego.hu/kapcsolodo-anyagok/az-europai-kornyezetvedelmi-ugynokseg-szerint-tovabbra-is-gond-a-koromkibocsatas/>

Mekkora légszennyezettség nem veszélyes az egészségre – különösen a járvány idején?

https://levegomunkacsoport.blog.hu/2020/04/20/mekkora_legszennyezettseg_nem_veszelyes_az_egeszsegre_kulonosan_a_jarvany_idejen

³ Légszennyezés: civilek megdöbbentő mérési eredményei

<http://levego.hu/hirek/2019/11/legszennyez-es-civilek-megdobbento-meresi-eredmenyei/>

Egészségtelen a levegő az iskolák környékén – derül ki a Greenpeace friss méréseiből

<https://www.greenpeace.org/hungary/sajtokozlomeny/5861/egeszsegtelen-a-levego-az-iskolak-kornyeken-derul-ki-a-greenpeace-friss-mereseibol/>

⁴ Air quality in Europe — 2020 report. EEA Report No. 09/2020, https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2020-report/at_download/file

⁵ 7 KSH (2019): Gyermekek betegségei, <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haViewer.jsp?wcf57795f1=x> (Az Asztmás és Allergiás Betegek Országos Szövetsége szerint a hivatalosan közzétettnél jóval nagyobb az asztmás gyermekek száma, mivel sokan nem kerülnek be a nyilvántartásba.)

Az Európai Népegészségügyi Szövetség (EPHA) tanulmánya szerint évente mintegy 3300 millió euró, a Budapesten megtermelt GDP 6,2 százalékának megfelelő összegű veszteséget okoz fővárosunkban a szennyezett levegő. Az egy lakosra jutó veszteség súlyossága tekintetében a vizsgált 432 európai város között Budapest a 22. helyen áll évi 1860 euróval (680.000 forint).⁶

A koronavírus-járvány különös erővel mutatott rá a légszennyezés veszélyeire.⁷ Az Európai Kardiológiai Társaság szaklapjában nemrég megjelent tanulmány szerint Magyarországon a COVID-19 okozta halálozások negyede a légszennyezettségre vezethető vissza.⁸

Tudjuk, hogy a probléma rendkívül komplex, és megoldása sok szereplő együttműködésén múlik. Ugyanakkor az elmúlt évtizedek során számtalan javaslatot tettünk a kormánynak és a Fővárosi Önkormányzatnak a levegőminőség javítására, és ezek a javaslatok szinte kivétel nélkül be is épültek a különböző hivatalos dokumentumokba.⁹ Mindennek ellenére a gyakorlatban igen kevés volt az előrelépés, és több visszalépés is történt. Célunkat tehát nem sikerült elérnünk, és úgy véljük, ezt a kudarcot nem szabad jutalmazni. Örömmel fogjuk átvenni a Budapestért Díjat akkor, amikor majd Budapest egyetlen hivatalos levegőminőség-mérő állomásán sem fogja a légszennyezettség koncentrációja túllépni a megengedett határértéket egy teljes éven keresztül.

Egyúttal kérjük, hogy szíveskedjék lehetőséget adni egy személyes (a járványhelyzet alatt interneten keresztül) egyeztetésre arról, miként lehetne viszonylag rövid időn belül és elfogadható költséggel javítani a budapesti levegő minőségét.

Üdvözlettel:

Lukács András
elnök

⁶ Budapest is a légszennyezettség miatt leginkább károsult európai városok között: évi 1200 milliárd forint kár, <https://www.levego.hu/hirek/2020/10/budapest-is-a-legszennyezettseg-miatt-leginkabb-karosult-europai-varosok-kozott-evi-1200-milliard-forint-kar/>

⁷ Miként befolyásolja a levegő minősége a koronavírus terjedését, <https://www.levego.hu/kampanyok/koronavirus-es-legszennyezés/>

⁸ A tudomány egyértelmű: a légszennyezés súlyosítja a koronavírus – akár a halálesetek 25%-áért is felelős lehet, <https://www.greenpeace.org/hungary/sajtokozlomeny/7690/a-tudomany-egyvertelmu-a-legszennyezés-sulyosbitja-a-koronavirust-akar-a-halalesetek-25-aert-is-felelos-lehet/>

⁹ A kormány PM10 csökkentési intézkedési programja, Országos Levegőterhelés-csökkentési Program, Nemzeti Környezetvédelmi Program, Budapest és Agglomerációja Levegőminőségi Terve, Budapest Környezeti Programja stb.